

پیوست شماره (۱) دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ: ۱۴۰۴/۱۰/۱۵
عنوان موضوع	بررسی در خصوص استفاده از ظرفیت شرکت های بیمه ای مستقر در استان به منظور بیمه حوادث واحدهای تولیدی	
مرجع طرح موضوع	استاندارداری خراسان شمالی	
شرح موضوع	<p>در سالهای اخیر، واحدهای تولیدی استان با دو چالش جدی مواجه بوده‌اند: بروز حوادث غیرمترقبه (از جمله آتش سوزی، سیل، حوادث صنعتی) و تشدید ناترازی انرژی به ویژه در حوزه برق و گاز. این شرایط موجب توقف یا کاهش تولید، افزایش هزینه‌های سربار، از دست رفتن بازار و بروز خسارات مالی گسترده برای فعالان اقتصادی شده است.</p> <p>در چنین وضعیتی، بهره‌گیری هدفمند از ظرفیت شرکت‌های بیمه و ابزارهای نوین پوشش ریسک می‌تواند نقش مؤثری در جبران خسارات و تداوم فعالیت واحدهای تولیدی ایفا کند. بر اساس مقررات بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، امکان طراحی و توسعه پوشش‌های متنوع بیمه‌ای نظیر بیمه آتش سوزی صنعتی، بیمه وقفه در کسب و کار و بیمه تجهیزات و ماشین‌آلات وجود دارد که می‌تواند بخشی از خسارات ناشی از قطعی انرژی یا حوادث غیرمترقبه را جبران نماید.</p> <p>با توجه به شرایط خاص استان و محدودیت‌های زیرساختی، پیشنهاد می‌شود:</p> <p>بسته بیمه‌ای ویژه واحدهای تولیدی در معرض ناترازی انرژی با همکاری شرکت‌های بیمه طراحی شود.</p> <p>بخشی از حق بیمه توسط دولت یا از محل منابع استانی به صورت یارانه‌ای حمایت گردد.</p> <p>آموزش و فرهنگ‌سازی در خصوص مدیریت ریسک و پوشش‌های بیمه‌ای در میان فعالان اقتصادی تقویت شود.</p> <p>سازوکار تسریع در ارزیابی و پرداخت خسارات برای جلوگیری از توقف طولانی مدت تولید پیش‌بینی گردد.</p> <p>استفاده از ظرفیت بیمه‌ها می‌تواند به عنوان ابزار مکمل سیاست‌های حمایتی دولت، موجب افزایش تاب‌آوری اقتصادی استان و کاهش آسیب‌پذیری واحدهای تولیدی در شرایط بحران شود.</p>	

<p>در کنار ظرفیت‌های بیمه‌ای، ایرادات و چالش‌های موجود در استفاده مؤثر از بیمه‌ها برای پوشش حوادث و ناترازی انرژی واحدهای تولیدی به شرح زیر است:</p> <p>✓ ایرادات ساختاری و مقرراتی: عدم شمول قطعی انرژی در اغلب بیمه‌نامه‌ها</p> <p>بسیاری از بیمه‌های آتش‌سوزی و صنعتی، خسارت ناشی از قطع برق و گاز را به صورت مستقیم پوشش نمی‌دهند یا آن را مشمول استثنائات می‌دانند (محدودیت در بیمه وقفه در کسب و کار).</p> <p>✓ فرانشیز بالا و سقف تعهد محدود</p> <p>درصد بالای فرانشیز و سقف پایین تعهدات، عملاً بخشی از خسارات واقعی واحد تولیدی را بدون جبران باقی می‌گذارد.</p> <p>✓ فرآیند طولانی ارزیابی خسارت</p> <p>بروکراسی در کارشناسی و پرداخت خسارت موجب طولانی شدن توقف تولید می‌شود.</p> <p>✓ عدم کفایت پوشش بیمه‌ای دارایی‌ها</p> <p>به دلیل افزایش نرخ ارز و تورم، ارزش واقعی ماشین‌آلات و تجهیزات به روز نمی‌شود و هنگام خسارت، پرداخت متناسب با زیان واقعی نیست.</p> <p>✓ هزینه بالای حق بیمه برای صنایع کوچک و متوسط</p> <p>در شرایط رکود و ناترازی انرژی، بسیاری از واحدها توان پرداخت حق بیمه کامل را ندارند.</p> <p>✓ نبود بیمه تخصصی ناترازی انرژی</p> <p>تاکنون محصول بیمه‌ای مشخص برای جبران خسارات ناشی از محدودیت‌های برنامه‌ریزی شده برق و گاز طراحی نشده است.</p> <p>✓ عدم هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی</p> <p>اطلاعات مربوط به قطعی انرژی و میزان خسارت به صورت سیستمی در اختیار شرکت‌های بیمه قرار نمی‌گیرد.</p> <p>✓ نبود صندوق جبرانی مکمل بیمه</p> <p>در صورت بروز خسارات گسترده استانی، بیمه‌ها به تنهایی پاسخگوی حجم خسارت نیستند.</p> <p>✓ ضعف فرهنگ مدیریت ریسک در برخی واحدها</p> <p>برخی تولیدکنندگان بیمه را هزینه می‌دانند نه ابزار مدیریت ریسک، لذا پوشش‌های تکمیلی خریداری نمی‌شود.</p> <p>✓ نبود حمایت تشویقی دولت</p> <p>در حال حاضر مشوق‌های مالیاتی یا یارانه‌ای مؤثری برای ترغیب واحدها به خرید بیمه‌های کامل وجود ندارد.</p>	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>پانزدهمین جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۸ در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد برگزار گردید.</p> <p>جناب آقای الهامی مدیر عامل محترم شرکت دشت بهار و عضو محترم شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان شمالی با بیان اینکه از سال گذشته محصولات زراعی تحت پوشش بیمه اجباری قرار گرفته است. ایشان افزودند: با توجه به دلیل خشکسالی، کشت محصول انجام نشده است ولی بیمه اجباری مبلغ را بدون اطلاع از حساب صاحب ملک کسر شده است و این عمل را ناعادلانه توصیف کردند.</p> <p>آقای الهامی با اعلام بی توجهی دستگاه‌های متولی به حوزه تولید افزودند: در حال حاضر تعداد زیادی از واحدهای تولیدی دچار رکود هستند و حمایتی از آنها به عمل نمی‌آید. در شرایط فعلی کشور و لزوم همراهی دولتمردان به فعالان اقتصادی</p>	<p>جمع‌بندی جلسات کارشناسی به تاریخ</p>

<p>جهت برون رفت، همت همه جنبه لازم این امر می باشد.</p> <p>ایشان افزودند: ما به عنوان فعال کشاورزی هیچ گونه اطلاعی از بیمه اجباری نداشته و گرنه تحت پوشش بیمه اختیاری قرار نمی گرفتیم که دو بار مستلزم هزینه شویم.</p> <p>آقای الهامی افزودند: در بیمه اختیاری، بیمه گذار ضمن نظارت بر زمین های کشت شده و استفاده از عملیات GPS به طور دقیق شروط بیمه را اجرا می نماید ولی در بیمه اجباری حتی بازدید میدانی هم به عمل نیامده است و کلیت استعلامات بر اساس سوابق اراضی کشاورزی می باشد و در داده های گذشته به روزرسانی انجام نشده است.</p> <p>جناب آقای کاهانی مقدم نماینده محترم اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان خراسان شمالی با</p> <p>بیان این مطالب که دو نوع بیمه تامین اجتماعی و بازرگانی در کشور داریم.</p> <p>ایشان ادامه دادند: در مورد برخی محصولات بیمه های اجباری تعیین شده است و شرکت بیمه گذار بر اساس نرخ قرار، مبالغ را کسر می نماید و در مورد بیمه تامین اجتماعی به استناد ماده ۱۳ بعد از طلب کارگر و تامین اجتماعی و مالیات امکان برداشت وجود دارد و در بقیه موارد بر اساس توافق و به استناد قرارداد فی مابین مبالغ کسر می شود.</p> <p>جناب آقای صباغی نماینده محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان شمالی با اشاره به طرح بیمه فراگیر که در سطح کشور بصورت همگانی انجام شد گفتند: این طرح بر اساس سطح پهنه بندی که کشاورز در زمینهای دیم و آبی اظهار می کرد در پهنه بندی ثبت می شد و کارشناس بیمه مکلف بود مقدمات کار را انجام دهد.</p> <p>ایشان افزودند: نحوه اطلاع رسانی موضوع طرح بیمه فراگیر به دلیل ماهیت ملی از طریق صدا و سیما و ... اطلاع رسانی شده است و بصورت استانی نیز از طریق پیامک و سایر روش ها اطلاع رسانی انجام شده است.</p> <p>آقای صباغی افزودند: در مورد برداشت حق بیمه، صندوق بیمه کشاورزی باید پاسخگو باشد و این موضوع در حیطه وظایف جهاد کشاورزی نیست.</p> <p>ایشان افزودند: در این طرح هر یک از کشاورزان که از جهاد کشاورزی نهاده یا کود دریافت می کردند باید بر اساس الگوی کشت در سامانه پهنه بندی ثبت می کردند و به این ترتیب بیمه نامه صادر می شد و کشاورز ملزم به استفاده از این طرح قرار می گرفت و در ادامه کارشناس صندوق بیمه کشاورزی پیگیری انجام می داد.</p> <p>در ادامه آقای صباغی در پاسخ به نحوه ثبت و بازدید میدانی از اراضی بیمه گفتند: این امکان وجود ندارد ولی در زمان خسارت این ارزیابی وجود دارد.</p>	
<p>با توجه به شرایط استان و تجربه واحدهای تولیدی (به ویژه در استان های کمتر برخوردار مشابه خراسان شمالی)، پیشنهادات عملیاتی زیر جهت بهره گیری از ظرفیت بیمه ها در حوادث و ناترازی انرژی ارائه می شود:</p> <p>✓ طراحی بیمه نامه ویژه ناترازی انرژی</p> <p>تدوین پوشش خاص «وقفه در تولید ناشی از قطع برق و گاز» در چارچوب مقررات بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با نرخ ترجیحی برای واحدهای صنعتی استان.</p> <p>✓ یارانه حق بیمه از محل منابع استانی</p> <p>تخصیص بخشی از اعتبارات مدیریت بحران یا تبصره های حمایتی برای پرداخت درصدی از حق بیمه واحدهای تولیدی کوچک و متوسط (SME).</p> <p>✓ الزام بیمه وقفه در کسب و کار برای صنایع پرریسک</p> <p>پیش بینی شرط داشتن بیمه وقفه در تولید در زمان تمدید پروانه بهره برداری صنایع انرژی بر.</p>	پیشنهادات

<p>تشکیل کارگروه مشترک بیمه و صنعت در استانداری با حضور نمایندگان صنعت، شرکت‌های بیمه و شرکت توزیع برق/گاز برای احصاء خسارات و طراحی بسته‌های پوششی متناسب با شرایط استان.</p> <p>✓ تسریع در ارزیابی و پرداخت خسارت</p> <p>تعیین سقف زمانی مشخص برای کارشناسی و پرداخت خسارت به منظور جلوگیری از تعطیلی طولانی واحدها.</p> <p>✓ ایجاد صندوق جبرانی استانی مکمل بیمه</p> <p>تشکیل صندوق مشترک بخش خصوصی و دولت جهت پوشش فرانشیز و خسارات خارج از تعهد بیمه.</p> <p>✓ توسعه بیمه تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی</p> <p>به‌روزرسانی ارزش بیمه‌ای دارایی‌ها متناسب با نرخ تورم و نرخ ارز برای جلوگیری از کم‌بیمه‌گی.</p> <p>✓ تسهیل تقسیط حق بیمه برای واحدهای در رکود</p> <p>امکان پرداخت اقساطی حق بیمه در دوره‌های افت تولید ناشی از محدودیت انرژی.</p> <p>✓ آموزش مدیریت ریسک صنعتی</p> <p>برگزاری دوره‌های آموزشی توسط اتاق بازرگانی استان برای آشنایی فعالان اقتصادی با پوشش‌های بیمه‌ای و مدیریت بحران.</p> <p>✓ استفاده از ابزارهای نوین مانند بیمه پارامتریک</p> <p>طراحی پوشش‌هایی که بر اساس مدت قطعی انرژی یا شاخص‌های مشخص، بدون فرآیند طولانی ارزیابی خسارت، پرداخت انجام شود.</p>	
<p>قانون بیمه ایران مصوب ۱۳۱۶ و اصلاحات بعدی و آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های بیمه مرکزی ایران</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>